

Ευάγγελος Λιβιεράτος, Ομότιμος Καθηγητής ΤΑΤΜ/ΑΠΘ

Συνοπτικό Βιογραφικό

- Ομότιμος καθηγητής ΑΠΘ (2015)
- Το 1979 εκλέχτηκε από την Πολυτεχνική Σχολή ΑΠΘ τακτικός καθηγητής της έδρας 'Ανωτέρα Γεωδαισία και Χαρτογραφία' του Τμήματος Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών· υπηρέτησε 36 χρόνια στην ανώτατη πανεπιστημιακή βαθμίδα, μέχρι το 2015.
- Υφηγητής ΕΜΠ (1978).
- Διδάκτωρ Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών του Πανεπιστημίου της Ουψάλα (1976).
- Διδάκτωρ Μηχανικός ΕΜΠ (1974).
- Έμμισθος βοηθός στο ΕΜΠ (1971-1979).
- Αγρονόμος και Τοπογράφος Μηχανικός ΕΜΠ (1970).
- Ερευνητικός υπότροφος του Smithsonian Institution (ΗΠΑ), δύο φορές του Alexander von Humboldt Stiftung (Γερμανία), του Σουηδικού Συμβουλίου Ερευνών (Vetenskapsrådet), της Ιταλικής Γεωδαιτικής Επιτροπής (CGI) και της Επιτροπής Ερευνών του Πολυτεχνείου του Ντελφτ (Ολλανδία).

Αναγνώριση – Διακρίσεις

- *Doctor et Professor Honoris Causa* του Πανεπιστημίου Eötvös Loránd της Βουδαπέστης (**2022**).
- *Honorary Fellow*, ICA–International Cartographic Association (**2019**).
- *Fellow*, IAG–International Association of Geodesy (**1992**).
- Προσκεκλημένος σε επιστημονικές επιτροπές διεθνών συνεδρίων, κριτής σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά και μέλος διεθνών εκδοτικών επιτροπών· από το **2015** μέχρι σήμερα μέλος της εκδοτικής επιτροπής του επίσημου περιοδικού της Διεθνούς Χαρτογραφικής Ένωσης (ICA) *International Journal of Cartography* των εκδόσεων Taylor & Francis (ISSN 2372-9333/2372-9341).
- Από το **2016** μέχρι σήμερα είναι μέλος της διεθνούς πενταμελούς συμβουλευτικής 'Επιτροπής για τη Γεωδαισία' (Beirat Geodäsie, DGK–BadW) της Βαυαρικής Ακαδημίας Επιστημών στο Μόναχο.
- Το **2023** η Εκτελεστική Επιτροπή της Διεθνούς Χαρτογραφικής Ένωσης (ICA) τον επέλεξε πρόεδρο της πενταμελούς Επιτροπής Βραβείσεων (Committee for the Selection of Award Recipients).

Ακαδημαϊκά – Επιστημονικά – Ερευνητικά

- Επισκέπτης καθηγητής στο Πολυτεχνείο του Ντελφτ (**1987**), στο Πανεπιστήμιο της Μπολόνια (**1988**) και στο Πανεπιστήμιο IUAV της Βενετίας (**2016**).
- Η θεσμική ακαδημαϊκή του κινητικότητα (ερευνητική και διδακτική) περιλαμβάνει μέχρι σήμερα τις ΗΠΑ (Βοστώνη), Σουηδία (Ουψάλα), Γερμανία (Μόναχο, Στουτγάρδη), Ολλανδία (Ντελφτ), Ιταλία (Τεργέστη, Μπολόνια, Βενετία, Τρέντο, Μπρέσια), Κίνα (Σιάν), Αυστρία

(Βιέννη).

- Ακαδημαϊκό μέλος (1994-2002) της συνέλευσης της 'Επιτροπής Ανωτάτης Εκπαίδευσης και Έρευνας' του Συμβουλίου της Ευρώπης (CoE HER—Council of Europe Committee for Higher Education and Research). Μέλος των ομάδων εργασίας της CoE HER για την 'Έρευνα' και τη 'Διαβίου μάθηση'. Εκλεγμένο μέλος, από τη συνέλευση, στο Γραφείο (Bureau) της CoE HER για δύο θητείες (1998-2002).
- Η πενήντα και πλέον χρόνων ακαδημαϊκή και επιστημονική δραστηριότητά του διακρίνεται σε δύο περιόδους. Η πρώτη περίοδος, από τις αρχές της δεκαετίας του 1970 μέχρι το δεύτερο μισό της δεκαετίας του 1980 και η δεύτερη περίοδος από τότε μέχρι σήμερα. Η πρώτη περίοδος ήταν αφιερωμένη στον τομέα της μαθηματικής και της φυσικής γεωδαισίας, με έμφαση στην τρισδιάστατη διαφορική γεωδαισία και στη γεωδαιτική ανάλυση των παραμορφώσεων· για τη διεθνή του συμβολή, η Διεθνής Ένωση Γεωδαισίας (IAG) τον ανακήρυξε 'Έταίρο' της (IAG Fellow) το 1992. Στη δεύτερη περίοδο, γίνεται η σταδιακή μετατόπιση της συμβολής του προς τη χαρτογραφία, από το πρώτο μισό της δεκαετίας του 1990 και μετά, πάντα όμως με αχώριστο συνοδό του τη 'γεωδαιτική σκέψη' και τη 'γεωχωρική μηχανική' του παιδεία· για τη διεθνή του συμβολή, η Διεθνής Χαρτογραφική Ένωση (ICA) τον ανακήρυξε 'Επίτιμο Έταίρο' της (ICA Honorary Fellow) το 2019. Την περίοδο αυτή παγιώνεται η εστίαση στη χαρτογραφική συγκριτική απεικονιστική, στη θεματική χαρτογραφία, στη χαρτογραφική κληρονομιά και τη σύζευξή της με την ψηφιακότητα.
- Τα τελευταία (μετά το 2015) χρόνια το ενδιαφέρον του στρέφεται προς στη γεωχωρική απεικονιστική μνήμη, στο μέλλον του χαρτογραφικού εγγραμματισμού και της συμβολής των απεικονιστικών τεχνολογιών της γεωχωρικής μηχανικής στην ψηφιακή προοπτική των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών και του περιβάλλοντος.
- Στο ΕΜΠ, τη δεκαετία του 1970, σχεδίασε και δίδαξε, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, τη 'φυσική γεωδαισία' και τη 'θεματική χαρτογραφία' και στο ΑΠΘ μετά το 1980 σχεδίασε και οργάνωσε για πρώτη φορά στην Ελλάδα διακριτή ισχυρή κατεύθυνση 'χαρτογραφίας' η οποία στη συνέχεια αναδείχθηκε και αναγνωρίστηκε σε διεθνές επίπεδο.
- Δίδαξε επίσης στα πανεπιστήμια Θράκης (Ξάνθη) και Δυτ. Μακεδονίας (Φλώρινα) και διετέλεσε μέλος της διοικούσας επιτροπής του Πολυτεχνείου Κρήτης (1982-1989), του διοικητικού συμβουλίου του ΙΚΥ και των προσωρινών γενικών συνελεύσεων των τμημάτων Αρχιτεκτονικής (ΔΠΘ) και Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ (ΑΠΘ).
- Στο Πολυτεχνείο Κρήτης συνέβαλε ουσιαστικά στον σχεδιασμό και στη δημιουργία του τμήματος μηχανικών ορυκτών πόρων εισάγοντας το γεωδαιτικό και γεωχωρικό πεδίο ως ιδιαίτερο γνωστικό και ερευνητικό αντικείμενο στο τμήμα.
- Ανέθεσε, επέβλεψε και εξέτασε διδακτορικές διατριβές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Στουτγάρδη, Ντελφτ, Γκρόνινγκεν, Μπολόνια, Μιλάνο, Βενετία). Διετέλεσε εξωτερικός αξιολογητής ξένων πανεπιστημιακών τμημάτων μηχανικών (Ιταλία), ανταγωνιστικών ερευνητικών έργων ευρωπαϊκών ερευνητικών φορέων (Βέλγιο, Ιταλία, Ουγγαρία) και πανεπιστημιακού προσωπικού (Τσεχία, Σιγκαπούρη).
- Αριθμός Ελλήνων και ξένων φοιτητών-συνεργατών του κατέλαβαν πανεπιστημιακές θέσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (ΕΜΠ, ΑΠΘ, ΠΑΜΑΚ, ΔΠΘ, Πανεπιστήμιο της Ρώμης La Sapienza, Πολυτεχνείο του Μιλάνου, Πανεπιστήμιο IUAV της Βενετίας, Πανεπιστήμιο του Στρασβούργου, Πανεπιστήμιο του Twente, Πολυτεχνείο της Ζυρίχης).
- Στα δύο επιστημονικά περιοδικά με διεθνή κυκλοφορία και αναφορές, που εξέδωσε τη δεκαετία του 1980 στο τμήμα αγρονόμων και τοπογράφων μηχανικών ΑΠΘ (*Γεωδαιτικά Τετράδια / Quaterniones Geodesiae* και *Ερατοσθένης / Eratosthenes*) δημοσιεύτηκαν άρθρα πολλών νέων Ελλήνων επιστημόνων, με μετέπειτα διακεκριμένη πανεπιστημιακή και επαγγελματική σταδιοδρομία.

- Το **1993** ίδρυσε στη Θεσσαλονίκη τη Χαρτογραφική Επιστημονική Εταιρεία Ελλάδας (ΧΕΕΕ) και διετέλεσε πρώτος πρόεδρος (**1993-2000**). Από το **1994** καθιέρωσε τα ετήσια συνέδρια της ΧΕΕΕ, τα οποία συνεχίζονται μέχρι σήμερα, ανά διετία μετά το **1998**.
- Το **1997** ίδρυσε στη Θεσσαλονίκη το Εθνικό Κέντρο Χαρτών και Χαρτογραφικής Κληρονομιάς-Εθνική Χαρτοθήκη (ΕΚΕΧΧΑΚ-Εθνική Χαρτοθήκη), ένα ΝΠΙΔ εποπτευόμενο από το —τότε— Υπουργείο Μακεδονίας-Θράκης (ΥΜΑΘ), στο οποίο διετέλεσε πρόεδρος τη δεκαετία **1997-2006** και την μεταβατική περίοδο **2010-2013**. Κύρια επιτεύγματα της περιόδου εκείνης ήταν η απόκτηση και εγκατάσταση σε διατηρητέο κτήριο στην Άνω Πόλη, το εκδοτικό πρόγραμμα με προεξάρχουσα τη χαρτογραφική συνεργασία με την I.M. Σίμωνος Πέτρας, το τετραετές πρόγραμμα (**2000-2003**) του Συμβουλίου της Ευρώπης 'CoE In-service training for teachers' για την επιμόρφωση εκπαιδευτικών από σχολεία χωρών μελών του Συμβουλίου στη χρήση χαρτών στο μάθημα της ιστορίας, το πρωτοποριακό πρόγραμμα παραγωγής χαρτών σε Braille και τα προγράμματα σύνθεσης και παραγωγής καινοτομικών χαρτών (για το ΥΜΑΘ, τον Δήμο Θεσσαλονίκης, το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού κ.ά.) με χαρτογραφική τεχνογνωσία και δεδομένα από το ΑΠΘ.

Χαρτογραφική Κληρονομιά στην Ψηφιακότητα

- Το **2005** μετά από πρότασή του στη Διεθνή Χαρτογραφική Ένωση (ICA) ιδρύθηκε η Επιτροπή της Cartographic Heritage into the Digital (Χαρτογραφική Κληρονομιά στην Ψηφιακότητα) στην οποία διετέλεσε εκλεγμένος πρόεδρος με τέσσερις διαδοχικές θητείες (**2005-2019**). Στο πλαίσιο της διεθνούς αυτής Επιτροπής εισήγαγε τον θεσμό των ετήσιων διεθνών συνεδρίων DACH-Digital Approaches to Cartographic Heritage που διεξήγαγε, υπό την προεδρία του, από το **2006** μέχρι το **2019** στη Θεσσαλονίκη (δύο φορές), Αθήνα, Βαρκελώνη και Βενετία (από δύο φορές), Βιέννη, Χάγη, Ρώμη, Βουδαπέστη, Κέρκυρα, Ρίγα, Μαδρίτη, με τη συνεργασία σημαντικών διεθνών φορέων (Χαρτογραφικό Ινστιτούτο της Καταλονίας, Πανεπιστήμιο IUAV της Βενετίας, Πολυτεχνείο της Βιέννης, Εθνικά Αρχεία της Ολλανδίας, Ιταλική Γεωγραφική Εταιρεία, Πανεπιστήμιο Eötvös Loránd της Βουδαπέστης, Εθνική Βιβλιοθήκη της Λετονίας, Εθνικό Γεωγραφικό Ινστιτούτο της Ισπανίας).
- Σε παράλληλη δράση διοργάνωσε επίσης τρία διεθνή θεματικά Workshops στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Γαλλίας, (Παρίσι **2011**), στα Ιστορικά Αρχεία Κέρκυρας (**2015**), στην Κινεζική Ακαδημία Επιστημών (Πεκίνο **2015**) και στο 28^ο ICC-Διεθνές Συνέδριο Χαρτογραφίας (Ουάσιγκτον **2017**).
- Σημαντικό επίτευγμα της προεδρίας του στην Επιτροπή αυτή της ICA, αποτέλεσε η συνεργασία του, το **2013**, με την ομάδα των χαρτοθηκονόμων (Groupe des cartothescaires) στη LIBER-Ένωση Ευρωπαϊκών Ερευνητικών Βιβλιοθηκών· θεμελιώθηκε στο συνέδριο DACH της Ρώμης (**2014**) και θεσμοθετήθηκε στη σύνοδο της ομάδας στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Σλοβενίας (Λουμπλιάνα **2014**), με τη δημιουργία της διεθνούς ομάδας MAGIC-Map & Geoinformation Curators Group και την απόφαση να ενταχθεί οργανικά στην Επιτροπή της ICA για τη Χαρτογραφική Κληρονομιά στην Ψηφιακότητα.
- Το **2006** ίδρυσε και συντονίζει μέχρι σήμερα το τριμηνιαίο διεθνές διαδικτυακό περιοδικό *e-Perimtron* (ISSN 1790-3769) για τις επιστήμες και τις τεχνολογίες συναφείς με την ιστορία της χαρτογραφίας και των χαρτών. Το περιοδικό με κριτές και ελεύθερη ανάκτηση επιστημονικών άρθρων σε pdf, (περίπου 4.000 σελίδες) βρίσκεται σήμερα στον 17^ο χρόνο συνεχούς λειτουργίας του· με παγκόσμια επισκεψιμότητα κυρίως από τις ΗΠΑ (20%), Ιταλία, Κίνα, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Γαλλία κ.ά. και με σημαντικές διεθνείς αναφορές σε άρθρα του.
- Το **2008** ανακάλυψε την ύπαρξη δύο βασικών εκδόσεων (με παραλλαγές) της 'Χάρτας' του Ρήγα Βελεστινλή, με την ψηφιακή χρήση συγκριτικών απεικονιστικών μεθόδων ανάλυσης και οπτικοποίησης. Οι διαφορετικές εκδόσεις της 'Χάρτας' παρέμενε μέχρι τότε άγνωστη στους

μελετητέστης, από την έκδοσή της το 1797.

- Την περίοδο **2008-2012** συνεργάστηκε προγραμματικά με την Κοβεντάρειο Δημοτική Βιβλιοθήκη Κοζάνης, σε θέματα χαρτογραφικής κληρονομιάς και ανάδειξης των ιστορικών χαρτών και παλαιούτυπων βιβλίων με χαρτογραφικό περιεχόμενο. Το αποτέλεσμα της συνεργασίας αυτής τεκμηριώνεται στη ιστοσελίδα cartography.web.auth.gr/Kozani με αιχμή την ανάδειξη και σωστική αποκατάσταση του σπάνιου παγκόσμιου χάρτη (1800) του Άνθιμου Γαζή.
- Από το **2016** μέχρι σήμερα, ως μέλος του CartoGeoLab ΑΠΘ, συνεργάζεται με τη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης ΑΠΘ (ΒΚΠ ΑΠΘ) σε ερευνητικές, εκδοτικές και εκθεσιακές δράσεις για την τεκμηρίωση και ανάδειξη της χαρτογραφικής κληρονομιάς με επίκεντρο τη σημαντική Τρικόγλειο Βιβλιοθήκη στην Κεντρική Βιβλιοθήκη ΑΠΘ.

Συγγραφικό έργο

- Ο κ. Λιβιεράτος έχει δώσει πλήθος επιστημονικών διαλέξεων, σεμιναρίων και προσκεκλημένων ομιλιών στην Ελλάδα και διεθνώς· ευρύ είναι και το συγγραφικό του έργο σε ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά (ενδεικτικά: *Geophysical Journal of the Royal Astronomical Society*, *Reviews of Geophysics and Space Physics*, *Bollettino di Geofisica Teorica ed Applicata*, *Bollettino di Geodesia e Scienze Affini*, *Acta Geophysica Polonica*, *Tectonophysics*, *Bulletin Géodésique*, *Manuscripta Geodaetica*, *The Cartographic Journal*, *Cartographica*, *International Journal of Cartography*), επίσης σε πρακτικά συνεδρίων, συλλογικούς και τιμητικούς τόμους καθώς και σε εκδόσεις βιβλίων.
- Ιδιαίτερα έχει ασχοληθεί, από το 1981, με την οργάνωση και επιμέλεια χαρτογραφικών εκθέσεων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό· οι πλέον πρόσφατες (2015-2023) στα Ιστορικά Αρχεία Κέρκυρας, στο Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών, στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού (Θεσσαλονίκη), στο Μπελλώνειο Πολιτιστικό Κέντρο (Σαντορίνη), στο Πολεμικό Μουσείο (Αθήνα) και στην Κεντρική Βιβλιοθήκη ΑΠΘ.
- Από το 2019 μέχρι σήμερα είναι τακτικός συνεργάτης του διακτυακού μηνιαίου περιοδικού λόγου και τέχνης Χάρτης (ISSN 2732-8279), με 46 άρθρα του σχετικά με τη χαρτογραφία και τους χάρτες.
- Στο συνεχιζόμενο ευρύ συγγραφικό του έργο οι δημοσιεύσεις του, μετά το 2015, είναι:
- Livieratos E. (2023). 'On the new cartographic reading of Matteo Ricci's WM and digital comparison with Giulio Aleni's WM'. *Atti del convegno Il mappamondo cinese di Giulio Aleni S.J. Brescia 3.5.2018*, R. Ranzi e G. Cretti (ed.), 67-83. Brixia Univ. Press – FCB, Centro Giulio Aleni. ISBN 979-12-81039-03-2.
- Λιβιεράτος E. (2022). Γεωχωρικά Διακυβεύματα. 1821 και μετά, μια Απόκλιση. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζήτη. ISBN 978-960-456-576-4.
- Λιβιεράτος E. (2020). Χώρας χαρτών γράφειν. Με αφορμή τα 130 χρόνια της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού 1889-2019. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, ΒΚΠ ΑΠΘ. ISBN 978-960-243-722-3.
- Λιβιεράτος E. (2020). *Tablas Mexicanas* στο Άγνωστο Χαρτοβασίλειο. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζήτη.
ISBN 978-960-456-558-0.
- Λιβιεράτος E. (2019). Καθ' Ομοιότητα Σελήνης Μηνοειδούς. 14 Μικρές ιστορίες με χάρτες για τη Θήρα/Σαντορίνη σε 30 πίνακες. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, ΒΚΠ ΑΠΘ. ISBN 978-960-243-720-9.
- Livieratos E. and C. Boutoura (2018). 'Carte Pisane and its coastline shape'. *e-Perimetron*, 13:3, 161- 181. ISSN 1790-3769
- Λιβιεράτος E. (2018). Αρχιπέλαγος 1685-1687 στους χάρτες του Λουδοβίκου XIV. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, ΒΚΠ ΑΠΘ. ISBN 978-960-243-708-7.

- Λιβιεράτος Ε. (2017). Η Χάρτα του Ρήγα, τα δύο πρόσωπα: μια νέα ανάγνωση του χάρτη. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, ΒΚΠ ΑΠΘ. ISBN 978-960-243-707-0.
- Livieratos E. (2016). 'The Matteo Ricci 1602 Chinese World Map: the Ptolemaean echoes'.
International Journal of Cartography, 2:2, 186-201. ISSN 2372-9333/2372-9341.

Συμμετοχή στα κοινά

- Την περίοδο 2012-2013 διετέλεσε (εξωκοινοβουλευτικός) Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- Πρόεδρος του ΔΣ της ΕΡΤ3 (1994-1997).
- Μέλος του ΔΣ του Οργανισμού 'Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης Θεσσαλονίκη 1997', εκπρόσωπος του εποπτεύοντος Υπουργού Μακεδονίας-Θράκης (1996-1998).[

Για περισσότερα βλ.: cartography.web.auth.gr/Livieratos]